

2018/2019 жылғы 03 аптадағы Қазақстан Республикасында ЖРВИ мен тұмау сырқаттанушылығының эпидемиологиялық жағдайы

Ағымдағы аптада Республика бойынша ЖРВИ және тұмау бойынша эпидемиологиялық жағдай сырқаттанушылықтың маусымдық жоғарылауымен сипатталады. Тұмау немесе ЖРВИ ауыратын науқастардың арасында зертханалық расталған өлім-жітім жағдайы тіркелген жоқ.

2018/2019 жж. эпид кезеңнің 03 аптасында 20 115 ЖРВИ жағдайы тіркелді. Халық арасында сырқаттанушылық көрсеткіші 100 мың адамға шаққанда 109,87 құрады, алдыңғы аптаға қарағанда 16,16% жоғарлағаны байқалды (2018/2019 ж. 02 аптасында сырқаттанушылық көрсеткіші 100 мың адамға шаққанда).

2018 ж. 04 қазанынан 2019 ж. 16 қантарға дейінгі уақыт аралығында 208 268 ЖРВИ жағдайы тіркелді. Халық арасында сырқаттанушылық көрсеткіші 100 мың адамға шаққанда 1137,57 құрады, бұл өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 15,16% төмен (2017/2018 маусымында сырқаттанушылық көрсеткіші 100 мың адамға шаққанда 1340,86).

ЖРВИ-мен ауырғандардың негізгі үлесін 14 жасқа дейінгі балалар құрап отыр – 64,68% (134 702 жағ.), 1 жасқа дейінгі балалар арасында 11,48% (23904 жағ.) ЖРВИ жағдайы, жүкті әйелдер арасында 3,4% (7062 жағ.) тіркелген.

ЖРВИ диагнозымен 29456 науқас ауруханаларға жатқызылды, оның ішінде жүкті әйелдер – 13,6% (4012 жағ.), 1 жасқа дейінгі балалар – 27,5% (8099 жағ.) құрады.

Пневмониямен ауруханаларға 10153 науқас жатқызылды, олардың арасында 14 жасқа дейінгі балалардың арасындағы үлесі – 81,4% (8264 жағ.), оның ішінде 1 жасқа дейінгі балалар – 46,7% (3866 жағ.), жүкті әйелдер – 1,3% (138 жағ.).

Еліміздегі вирусологиялық зертханалардың зертеу нәтижелері бойынша Қазақстан аумағында эпидемиологиялық маусымның 03-ші аптасында науқастардан алынған сынамалардан А және В тұмау вирустары анықталды (А/Н1N1-09 – 81,4%, А/Н3N2- 17,9%, В -0,64%).

Сонымен қатар науқастардан алынған сынамалардан риновирус (42,47%), аденовирус (11,23%), риносинтиалдық (23,56%), парагрипп (10,14%), бокавирус (7,67%) және короно (5,21%) вирустары анықталды.

Тұмаудың алдын алудың ең тиімді жолы - тұмауға қарсы вакцина жасату.

Республикада 2018/2019 эпидемиялық маусым алдында республика халқының жалпы санының 11,25% (2 060 276) немесе тұмауға қарсы егілді, оның ішінде: 14 жасқа дейінгі балалар - 11,5% (584 691 жалпы санының), ересектер – 11,2% (1 475 585 ересек тұрғындардың жалпы санының), медицина қызметкерлері – 93,5% (210 080 медицина қызметкерлерінің жалпы санының), жүкті әйелдер – 96,2% (97392 тіркелген жүкті әйелдердің 2-3 триместр кезеңінде).

Жергілікті бюджет есебінен – 78,1% (1 609 247 адам), жұмыс берушілер есебінен 17,2% (355 136 адам), ақылы емханаларда - 4,6% (95 893 адам) есебінен егілді.

Тұмау - тұмау вирусынан туындаған өткір респираторлы жол инфекциясы. Аурудың негізгі көзі - бұл аурудың клиникалық көріністері немесе жойылған тұмауы бар науқас. Трансмиссия жолдары ауа райында. Вирус ауызды сілекей, сілті мен қақырықты тамшымен, жөтелу, сөйлесу және жылау кезінде жұғады.

Науқастың секрециясы (ойыншықтар, ыдыс-аяқ, сүлгілер және т.б.) ластанған заттар арқылы инфекция жұғуы мүмкін.

Адамдардың тұмауға шалдығуы басым болып келеді. Бронхит, пневмония, менингит, энцефалит, пиелонефрит, полиневрит және т.б. сияқты тұмаудың асқынуы өте қауіпті. Асқынулар адамды мүгедектікке әкелуі мүмкін, ауыр жағдайларда өлім-жітімге де алып келеді. Тұмаумен ауырғаннан кейін мынадай созылмалы аурулар күшейіп асқынады: бронхиалдық демікпе, созылмалы бронхит, жүрек тамыр аурулары, зат алмасудың бұзылуын қоздыратын аурулар және т.б.

Осы себептерге байланысты ЖРВИ-дің және тұмаудың алғашқы белгілері мен симптомдары пайда болған жағдайда уақытылы аурудың алдын алып, дереу кезінде медициналық көмекке жүгінген өте маңызды.

Тұмауға қарсы спецификалық және спецификалық емес алдын-алу:

- спецификалық – вакциналарды қолдану;
- спецификалық емес - жеке және қоғамдық гигиена ережелерін сақтау;

Вакцинация кез-келген тұмауға қарсы эпидемиядан ең сенімді қорғаныс болып табылады. Вакцинация нәтижесінде алынған иммунитет аурудан қорғайды. Жыл сайынғы маусымдық тұмауға қарсы вакцинацияларды жүргізу барлық жас топтарында сырқаттанушылық пен өлімді төмендетеді.

Қазақстанда жыл сайын тұмауға қарсы вакцинация тегін жүргізіледі:

- медициналық мамандар;
- медициналық мекемелерде және алты айдан асқан ауру балаларда медициналық бақылауға жататын балалар;
- жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған білім беру ұйымдарының балалары;
- балалар үйінің контингенті;
- медициналық және әлеуметтік мекемелердің (ұйымдардың) қызметтерін алушылар;
- жүктіліктің екінші немесе үшінші триместріндегі жүкті әйелдер;
- жүрек-тамыр жүйесі мен тыныс алу органдарының созылмалы аурулары бар және эпидемиологиялық көрсеткіштерге сәйкес адамдар.

ЖРВИ және тұмау ауруларының алдын алу мақсатында вакцинациядан басқа мынадай қарапайым ережелерді сақтау керек:

- ЖРВИ-мен ауыратын науқастармен қарым-қатынаста болмау;
- науқастармен қарым-қатынаста болған кезде бет перде тағу, қолды сабынмен немесе антибактериалды заттармен (құрамында спирті бар ерітінділер) жуу;
- жөтелгенде және түшкірген кезде бір рет қолданылатын қол орамал немесе майлық қолдана отырып, ауыз бен мұрынды жабу, кір қолмен көзді, мұрынды және ауызды ұстамау;
- адамдар көп жиналатын жерлерге (жиналыстар, кездесулер, ойын-сауық және спорттық іс-шаралар және т.б.) бармау;
- үнемі үй-жайды желдету;
- салауатты өмір салтын жүргізу: толыққанды ұйықтау, таза ауа, белсенді демалыс, дәруменге бай тағамдардың үйлесімді болуы. Жоғарыда көрсетілген

спецификалық емес алдын алу шаралары организмге кез келген инфекциялармен күресуде көмектеседі.

Арудың алғашқы белгілері байқалған кезде дені сау адамдармен қарым-қатынасты шектеу керек, ауру басталғаннан 7 күн бойы үйде болу қажет, күнделікті жеке гигиена шараларын сақтау және учаскелік дәрігердің ұсынымдары бойынша ертерек емделуді бастау үшін дәрігер шақыру керек.

Өзін -өзі емдеу тұмаудың асқынуына алып келетіндігін есте сақтаңыз!